

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร



แผนการปฏิรูปประเทศ เป็นแผนระดับที่ 2 ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 ที่แสดงขั้นตอนและวิธีการในการดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ ให้เกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขประเด็นปัญหาและอุปสรรคเชิงโครงสร้าง วิธีและกระบวนการ กลไก หรือ กฎระเบียบ ให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน และประเทศมีรากฐานที่มั่นคงและเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาประเทศในช่วง 5 ปีแรก ให้พร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ตามยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ที่ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศให้บรรลุเป้าหมาย 3 ประการ ได้แก่ (1) ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ (2) สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ และ (3) ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยกำหนดให้มีแผนการปฏิรูปประเทศขึ้นเพื่อใช้เป็นกลไกให้ทุกหน่วยงานของรัฐดำเนินการให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวังภายในระยะเวลา 5 ปี ตามที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฯ

แผนการปฏิรูปประเทศ ได้มีการประกาศราชกิจจานุเบกษาเพื่อบังคับใช้ขึ้นเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2561 และได้มีการปรับปรุงโดยประกาศใช้แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2564 เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่ได้มีการประกาศใช้หลังจากแผนการปฏิรูปประเทศฉบับแรกประกาศใช้ โดยปรับลดกิจกรรมที่มีลักษณะเป็นภารกิจปกติและมีมากเกินความจำเป็น มาพิจารณาเพื่อนำมากำหนดกิจกรรมที่เห็นว่ามีสำคัญและส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโดยตรงขึ้นกับประชาชน รวมถึงมีการกำหนดผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวังโดยสะท้อนให้เห็นถึงประโยชน์ที่ประชาชนทุกระดับจะได้รับ พร้อมทั้งกำหนดค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดในปี 2564 และ 2565 ไว้อย่างชัดเจน โดยคำนึงถึงค่าเป้าหมายในห้วง 5 ปีแรกของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดไว้ให้มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้สามารถติดตาม และประเมินผลสัมฤทธิ์ได้

การขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศไปสู่การปฏิบัติ ถือเป็นงานสำคัญในช่วงเวลาที่เหลืออยู่ก่อนแผนการปฏิรูปประเทศสิ้นสุดลงในปี 2565 ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ โดยทุกหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ในการดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน โดยใช้แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) เป็นกรอบในการดำเนินงานคู่ขนานไปกับแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับเดิม และมุ่งเน้นการดำเนินงานและให้ความสำคัญไปที่กิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ หรือที่เรียกกันว่า “กิจกรรม Big Rock” ซึ่งได้ถูกกำหนดไว้ไม่เกินกว่า 5 กิจกรรมในแต่ละด้าน รวมแผนการปฏิรูปประเทศทั้ง 13 ด้าน มีกิจกรรม Big Rock ทั้งสิ้น 62 กิจกรรม ที่มุ่งเน้นดำเนินการให้แล้วเสร็จในช่วงเวลาที่เหลือของแผนการปฏิรูปประเทศ โดยดำเนินการผ่านเครื่องมือที่ถูกกำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการถ่ายทอดการดำเนินงานตามขั้นตอนและวิธีการของกิจกรรม Big Rock ของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ไปสู่การปฏิบัติให้เห็นเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ซึ่งได้กำหนดให้มีการจัดทำแผนขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ขึ้นเพื่อใช้เป็นแผนปฏิบัติงานที่ใช้ในการถ่ายทอดการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ได้อย่างแท้จริง ซึ่งคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2464 มีมติรับทราบในหลักการของแผนขับเคลื่อนฯ โดยทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม Big Rock จำเป็นต้องเข้าใจ

ในเป้าหมาย ผลลัพธ์ และการดำเนินการ เพื่อขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ให้บรรลุผล และทำงานประสาน การบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานรับผิดชอบหลัก และหน่วยงานร่วมดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยในแผน ขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ได้มีการกำหนดเป้าหมายย่อย กิจกรรม/โครงการ ระยะเวลาดำเนินการ และผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินการขับเคลื่อนแต่ละกิจกรรม Big Rock รวมถึงเป้าหมายความสำเร็จที่คาดว่าจะ ได้รับในแต่ละช่วงเวลา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำกับ ติดตาม และรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการ ตามแผนการปฏิรูปประเทศต่อรัฐสภาทุกสามเดือน ตามมาตรา 270 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน ตามแผนการปฏิรูปประเทศ มีข้อมูลประกอบการพิจารณาที่มีความชัดเจนและแสดงให้เห็นความสำเร็จ ในการดำเนินงานในแต่ละช่วงเวลา โดยแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าในการดำเนินงานสะสม และประเด็นปัญหา การดำเนินการที่แท้จริงเพื่อนำไปแก้ไขได้อย่างทันการณ์และตรงจุด เพื่อให้สามารถกำกับ ติดตาม การดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศให้เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

การติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการปฏิรูป มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำ รายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อรายงานต่อรัฐสภา ทราบทุกสามเดือนตามมาตรา 270 ของรัฐธรรมนูญฯ และจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการประจำปี ตามแผนการปฏิรูปประเทศ เพื่อประโยชน์ในการติดตามผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ โดยรายงาน ความก้าวหน้าของการปฏิรูปประเทศ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหาในการดำเนินการ ตามแผนการปฏิรูปประเทศ โดยจะต้องเสนอต่อที่ประชุมร่วมประธานกรรมการปฏิรูปประเทศเพื่อพิจารณา ให้ความเห็นชอบ รายงานต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะรัฐมนตรี หัวหน้าหน่วยงานของรัฐในฝ่าย นิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระ องค์กรอัยการ และรัฐสภาทราบ ตลอดจนเผยแพร่ต่อประชาชนที่สนใจ และภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคมได้ใช้เป็นข้อมูลในการเข้ามามีส่วนร่วมขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศให้บรรลุเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ตามรัฐธรรมนูญและแผนการปฏิรูปประเทศต่อไป

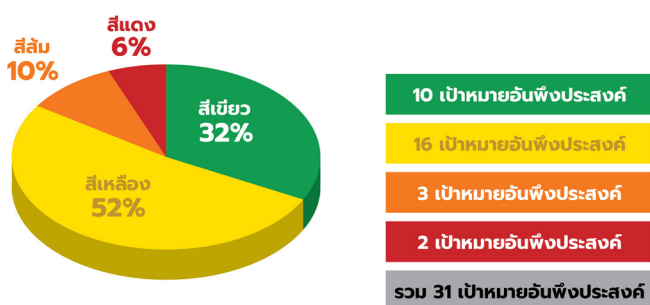


สรุปผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ประจำปี 2564

รายงานสรุปผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ประจำปี 2564 ฉบับนี้ ได้แสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินการปฏิรูปประเทศตามเป้าหมายที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รวมทั้งได้แสดงผลการประเมินความสำเร็จโดยเทียบกับเป้าหมายอันพึงประสงค์ของปี 2564 และปี 2565 ที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) แต่ละด้าน เพื่อให้เห็นถึงสถานะการบรรลุเป้าหมาย ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ประเด็นท้าทาย รวมถึงข้อเสนอแนะ เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานในระยะต่อไป ให้การปฏิรูปประเทศสามารถบรรลุผลได้ภายในเวลาที่กำหนด โดยได้สรุปประมวลผลข้อมูลการดำเนินงานและสถานะความสำเร็จของกิจกรรม Big Rock เทียบกับหัวเวลาดำเนินการที่กำหนดไว้ในแผนขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock จากข้อมูลที่หน่วยงานมีการรายงานผลการดำเนินงาน/โครงการที่เกี่ยวข้องและเป็นไปตามข้อกำหนดของแผนขับเคลื่อนฯ ผ่านระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform : eMENSCR) ประกอบกับในห้วงปี 2564 ที่ผ่านมาเป็นช่วงเปลี่ยนผ่านระหว่างแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมและฉบับปรับปรุง จึงได้มีการอธิบายความต่อเนื่องระหว่างเรื่องและประเด็นปฏิรูปของแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมกับกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) เพื่อให้เห็นความต่อเนื่องและการส่งต่อการดำเนินงานของแผนปฏิรูปประเทศทั้งสองฉบับ ซึ่งมีเป้าหมายสุดท้ายที่มุ่งหวังเดียวกัน คือสามารถดำเนินการปฏิรูปประเทศให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและบรรลุผลสัมฤทธิ์ได้ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ที่กำหนดไว้

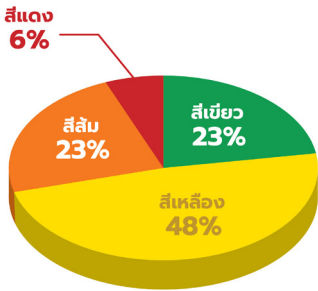
สำหรับสถานการณ์ดำเนินงานเพื่อการบรรลุเป้าหมายอันพึงประสงค์ของการปฏิรูปประเทศ แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ทั้ง 13 ด้าน ได้กำหนดเป้าหมายอันพึงประสงค์ไว้รวมทั้งสิ้น 31 เป้าหมาย โดยได้กำหนดค่าเป้าหมายที่คาดหวังไว้ทั้งในปี 2564 และ 2565 ดังนั้น จึงได้ดำเนินการประเมินสถานะการบรรลุเป้าหมาย โดยเทียบกับค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุในปี 2564 และปี 2565 สรุปได้ดังนี้

สถานะการบรรลุเป้าหมาย เมื่อเทียบค่าเป้าหมายในปี 2564



หากเทียบสถานะการบรรลุเป้าหมาย กับค่าเป้าหมาย ค่าคาดหวังในปี 2564 พบว่าสถานะการบรรลุเป้าหมายในส่วนใหญ่ใกล้เคียงหรือบรรลุค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้จำนวนทั้งสิ้น 26 จาก 31 เป้าหมาย หรือคิดเป็นร้อยละ 84 ของเป้าหมายทั้งหมด โดยอยู่ในระดับบรรลุเป้าหมายแล้ว (สีเขียว) จำนวน 10 เป้าหมาย (ร้อยละ 32) อยู่ในระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย (สีเหลือง) จำนวน 16 เป้าหมาย (ร้อยละ 52) และนอกจากนี้ยังมีระดับยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย (สีส้ม) จำนวน 3 เป้าหมาย (ร้อยละ 10) และมีระดับยังคงมีความเสี่ยงในขั้นวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย (สีแดง) จำนวน 2 เป้าหมาย (ร้อยละ 6)

สถานะการบรรลุเป้าหมาย เมื่อเทียบกับเป้าหมายในปี 2565



7 เป้าหมายอันพึงประสงค์
15 เป้าหมายอันพึงประสงค์
7 เป้าหมายอันพึงประสงค์
2 เป้าหมายอันพึงประสงค์
รวม 31 เป้าหมายอันพึงประสงค์

หากเทียบสถานะการบรรลุเป้าหมาย กับค่าเป้าหมาย ค่าคาดหวังในปี 2565 พบว่ามีเป้าหมายที่บรรลุค่าเป้าหมายแล้ว (สีเขียว) จำนวน 7 เป้าหมาย (ร้อยละ 23) และอยู่ในระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย (สีเหลือง) จำนวน 15 เป้าหมาย (ร้อยละ 48) ทั้งนี้ ยังมีเป้าหมายที่ค่าสถานการณ์ยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย (สีส้ม) จำนวน 7 เป้าหมาย (ร้อยละ 23) และอยู่ในขั้นวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย (สีแดง) จำนวน 2 เป้าหมาย (ร้อยละ 6)

ซึ่งจากสถานะการดำเนินงานปัจจุบัน เทียบกับ การบรรลุค่าเป้าหมายประจำปี 2565 พบว่ามีเป้าหมายที่มีความเสี่ยงหรืออยู่ในขั้นวิกฤตในการบรรลุเป้าหมายในปี 2565 (สีแดง สีส้ม) รวม 9 เป้าหมาย ได้แก่

ประเด็นปฏิรูปที่อยู่ในขั้นวิกฤตในการบรรลุเป้าหมายอันพึงประสงค์ในปี 2565

ด้านกฎหมาย	CR03G02	ความสะดวกในการเข้าถึง รับรู้ และปฏิบัติตามกฎหมายของประชาชน
ด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	CR13G02	เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจฐานวัฒนธรรม

ประเด็นปฏิรูปที่มีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมายอันพึงประสงค์ในปี 2565

ด้านการเมือง	CR01G01	ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมทางการเมืองและกระบวนการนโยบายสาธารณะ การเมืองมีเสถียรภาพและความมั่นคงตลอดจนเกิดความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ และพรรคการเมืองและนักการเมืองยึดมั่นในประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นหลัก
ด้านกระบวนการยุติธรรม	CR04G01	การอำนวยความสะดวกยุติธรรมในแต่ละขั้นตอนเป็นไปอย่างรวดเร็วแล้วเสร็จตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด และเข้าถึงง่ายโดยเสมอภาค
	CR04G02	การบังคับการตามกฎหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนาระบบการบริหารงานยุติธรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่เลือกปฏิบัติและเป็นธรรม
	CR05G01	ยกระดับศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ
ด้านเศรษฐกิจ	CR05G02	กระจายความเจริญและความเข้มแข็งของภาคสังคม
	CR09G01	มีระบบการออมทั้งภาคสมัครใจ และภาคบังคับแก่ประชาชนทุกกลุ่มเพื่อเพิ่มความสามารถในการพึ่งพาตนเองหลังเกษียณ
ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ	CR11G02	หน่วยงานภาครัฐมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริต

จากประเด็นปฏิรูปข้างต้นที่ยังคงมีความเสี่ยง และอาจไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอันพึงประสงค์ในปี 2565 ได้ตามที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) จำเป็นต้องให้ความสำคัญเร่งรัดและแก้ปัญหาเพื่อให้สามารถดำเนินการได้บรรลุผลภายในปี 2565 โดยเฉพาะในประเด็นปฏิรูปที่มีสถานะการบรรลุเป้าหมายอันพึงประสงค์อยู่ในขั้นวิกฤตที่จะบรรลุเป้าหมายได้ภายในปี 2565 อันได้แก่ ด้านกฎหมาย ในเป้าหมายอันพึงประสงค์ที่ 2 ความสะดวกในการเข้าถึง รับรู้ และปฏิบัติตามกฎหมายของประชาชน ที่ต้องเร่งสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายแก่หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ออกกฎหมาย เพื่อให้ประชาชนสามารถ

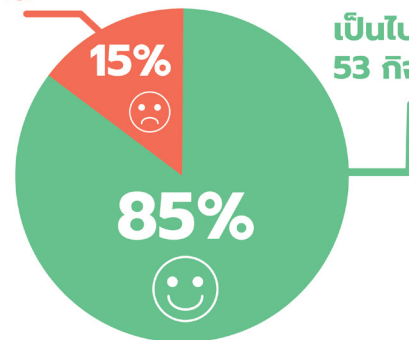
เข้าถึงตัวบทกฎหมายได้โดยสะดวก เพื่อให้พระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดทำประมวลกฎหมายและกฎ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวก สามารถบังคับใช้ได้ภายในปี 2565 ตามกรอบระยะเวลาของแผนการปฏิรูปประเทศ และ**ด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์** ในเป้าหมายอันพึงประสงค์ที่ 2 เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจฐานวัฒนธรรม ที่ต้องเร่งรัดดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการนำทุนทางวัฒนธรรม มาต่อยอดและสร้างสรรค์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจฐานวัฒนธรรม ประกอบกับส่งเสริมการนำวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างผลิตภัณฑ์และบริการด้านวัฒนธรรมพื้นถิ่นให้เป็นวัฒนธรรมสร้างสรรค์ ที่มีศักยภาพ เพื่อกระตุ้นมูลค่าทางเศรษฐกิจฐานวัฒนธรรมให้มีการขยายตัวสูงขึ้นอย่างก้าวกระโดด จากการหดตัวอย่างมากในปีก่อนหน้าอันเนื่องมาจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19

สำหรับประเด็นปฏิรูปที่ยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมายอันพึงประสงค์ได้ในปี 2565 ในประเด็น
ด้านการเมือง เป้าหมายอันพึงประสงค์ที่ 1 ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมทางการเมืองและกระบวนการนโยบาย สาธารณะ การเมืองมีเสถียรภาพและความมั่นคงตลอดจนเกิดความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ และพรรคการเมืองและนักการเมืองยึดมั่นในประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นหลัก ที่ต้องเร่งให้ หน่วยงานภาครัฐและทุกภาคส่วนส่งเสริมการคุ้มครองเสรีภาพการแสดงออกและแสดงความคิดเห็นของประชาชน ให้ดำเนินตามกรอบของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายโดยสันติวิธี ปลุกฝังให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความรู้ ทางการเมืองที่ถูกต้อง และสร้างระบบหรือกลไกที่ผลักดันให้พรรคการเมืองและนักการเมืองมีความรับผิดชอบ ต่อนโยบายที่ใช้ในการหาเสียงเลือกตั้ง **ด้านกระบวนการยุติธรรม** ในเป้าหมายอันพึงประสงค์ที่ 1 การอำนวย ความยุติธรรมในแต่ละขั้นตอนเป็นไปอย่างโปร่งใส แล้วเสร็จตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด และเข้าถึงง่าย โดยเสมอภาค และเป้าหมายอันพึงประสงค์ที่ 2 การบังคับการตามกฎหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนา ระบบการบริหารงานยุติธรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพไม่เลือกปฏิบัติและเป็นธรรม ที่ต้องเร่งรัดให้ ประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ตลอดการพิจารณาคดีได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และไม่เสียค่าใช้จ่าย ที่สูงเกินสมควร รวมทั้งการสร้างระบบการตรวจสอบ ติดตามและแจ้งความความคืบหน้าโดยมีการนำเทคโนโลยี มาใช้ในการดำเนินการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น **ด้านเศรษฐกิจ** ในเป้าหมายอันพึงประสงค์ที่ 1 ยกระดับศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ และเป้าหมายอันพึงประสงค์ที่ 2 กระจายความเจริญ และความเข้มแข็งของภาคสังคม ที่ต้องเร่งฟื้นฟูภาคเศรษฐกิจ เร่งปรับปรุงกิจกรรมโครงการให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และสนับสนุนการฟื้นฟูเศรษฐกิจการค้าการลงทุนของประเทศ ตลอดจน บูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานทั้งภายในและนอกประเทศ เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินการ และอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงบริการต่าง ๆ ของภาครัฐด้วยระบบดิจิทัล **ด้านสังคม** ในเป้าหมายอันพึง ประสงค์ที่ 1 มีระบบการออมทั้งภาคสมัครใจ และภาคบังคับแก่ประชาชนทุกกลุ่มเพื่อเพิ่มความสามารถ ในการพึ่งพาตนเองหลังเกษียณ ที่ต้องเร่งสร้างการตระหนักถึงความสำคัญในการออมเงินเพื่อให้สามารถ พึ่งพาตนเองได้ในวัยหลังเกษียณ และด้วยสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ส่งผลให้ สภาวะทางการเงินและการทำงานมีความสั่นคลอน โดยจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือทางด้านสวัสดิการที่เพียงพอ ให้สามารถรับมือกับสถานการณ์และกลับมาดำเนินชีวิตและสร้างรายได้ให้เพียงพอในการออมเงินเพื่ออนาคต และ **ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤตินิยม** ในเป้าหมายอันพึงประสงค์ที่ 2 หน่วยงานภาครัฐมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ที่ต้องเร่งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน และเจ้าหน้าที่ของรัฐมีส่วนร่วมในการป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริต โดยเร่งผลักดันการแก้ไข พรบ.ข้อมูล ข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 ควบคู่ไปกับการเตรียมช่องทางให้สามารถแจ้งเบาะแส ได้อย่างสะดวก และปลอดภัยโดยผู้ให้เบาะแสะจะต้องได้รับการปกป้องคุ้มครองอย่างเหมาะสม

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าประเด็นปฏิรูปส่วนหนึ่งที่ยังคงมีความเสี่ยง และอาจไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย อันพึงประสงค์ในปี 2565 ได้ตามที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) โดยจำเป็นต้องให้ความสำคัญและหยิบยกประเด็นดังกล่าว มาเร่งรัด และกำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างใกล้ชิดเพื่อกำหนด มาตรการเป็นการเฉพาะให้เกิดการนำไปขับเคลื่อนได้อย่างแท้จริง รวมถึงสรุปประเด็นปัญหาที่ทำให้ไม่สามารถ ดำเนินการให้เป็นไปตามที่กำหนด เพื่อนำไปทบทวน และกำหนดแนวทาง วิธีดำเนินงานที่เหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการดำเนินการให้สำเร็จตามเป้าประสงค์ที่มุ่งหวังไว้ในช่วงเวลาที่กำหนดได้ต่อไป

ทั้งนี้ ได้สรุปสถานะความคืบหน้าในการดำเนินงาน ตามกิจกรรม Big Rock ภายใต้แผนการปฏิรูป ประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ทั้ง 13 ด้าน โดยประเมิน ความสำเร็จในภาพรวมของกิจกรรม Big Rock จากการบรรลุเป้าหมายย่อยที่กำหนดตามช่วงเวลา ที่ระบุไว้ในแผนขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock เพื่อให้เห็นว่ากิจกรรม Big Rock มีสถานะการ ดำเนินการเป็นไปตามแผน หรือล่าช้ากว่าแผนที่กำหนด

ล่าช้ากว่าแผน
9 กิจกรรม



เป็นไปตามแผน
53 กิจกรรม

โดยกิจกรรม Big Rock ทั้ง 62 กิจกรรม มีสถานะความคืบหน้าในการดำเนินงานสิ้นสุด ณ กันยายน 2564 สรุปได้ดังนี้ จากกิจกรรม Big Rock จำนวนทั้งสิ้น 62 กิจกรรม มีกิจกรรมที่ดำเนินการได้เป็นไปตามแผน 53 กิจกรรม หรือคิดเป็นร้อยละ 85 และกิจกรรมที่ดำเนินการได้ล่าช้ากว่าแผน จำนวน 9 กิจกรรม หรือคิดเป็น ร้อยละ 15 ประกอบด้วย **ด้านการเมือง จำนวน 2 กิจกรรม** ได้แก่ BR0103 การสร้างความสามัคคีปรองดอง สมานฉันท์ของคนในชาติ BR0104 การส่งเสริมการพัฒนาพรรคการเมือง ด้านกฎหมาย จำนวน 2 กิจกรรม ได้แก่ BR0302 จัดให้มีกลไกทางกฎหมายเพื่อให้มีการพิจารณาปรับเปลี่ยนโทษทางอาญาที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรง ให้เป็นโทษปรับเป็นพินัย เพื่อลดผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน BR0305 จัดทำประมวลกฎหมาย เพื่อรวบรวมกฎหมายเรื่องเดียวกันไว้ด้วยกันเพื่อความสะดวกในการใช้งาน **ด้านกระบวนการยุติธรรม จำนวน 1 กิจกรรม** ได้แก่ BR0403 การจัดหาทนายความอาสาประจำสถานีตำรวจให้ครบทุกสถานีทั่วประเทศ **ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 2 กิจกรรม** ได้แก่ BR0601 เพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ ให้ได้ตามเป้าหมาย BR0603 การบริหารจัดการน้ำเพื่อสร้างเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่นอกเขตชลประทาน และ **ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ จำนวน 2 กิจกรรม** ได้แก่ BR1102 การพัฒนาการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและระบบคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ BR1105 การพัฒนามาตรการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ ซึ่งจะต้องมีการดำเนินการประสานหน่วยงานรับผิดชอบหลัก และหน่วยงานร่วมดำเนินการเพื่อเร่งรัดขับเคลื่อนให้เกิด การดำเนินงาน และกำกับติดตามอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมาย และระยะเวลา ที่กำหนดไว้ในแผนขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ซึ่งจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศ ได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

ประเด็นท้าทายและการดำเนินงานในระยะต่อไป

ประเด็นท้าทายของการดำเนินงานที่ผ่านมา หน่วยงานภาครัฐได้ดำเนินโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ทั้ง 13 ด้าน พร้อมกับได้รายงานผลการดำเนินงานผ่านระบบ eMENSCR โดยได้ระบุผลการดำเนินการ ปัญหา อุปสรรค และความท้าทายในการดำเนินโครงการและกิจกรรมตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) โดยประเด็นปัญหาที่พบส่วนใหญ่ที่ส่งต่อผลให้การขับเคลื่อนการดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายอันพึงประสงค์ ได้แก่ (1) **สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19** ส่งผลให้การดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศเกิดความล่าช้า เนื่องจากสถานการณ์ดังกล่าวทำให้หน่วยงานภาครัฐต้องปรับตัวในการทำงานให้สอดคล้องและเป็นไปตามมาตรการการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ หน่วยงานจึงไม่สามารถจัดกิจกรรม/การดำเนินงานได้ทั้งหมดตามแผนที่วางไว้ (2) **การเร่งรัดดำเนินโครงการที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายอันพึงประสงค์** โครงการที่สามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) บางโครงการยังมีการดำเนินการที่ล่าช้ากว่าห้วงระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock จึงส่งผลให้การดำเนินการไม่บรรลุเป้าหมายอันพึงประสงค์ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด (3) **การผลักดันกฎหมายที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ กฎหมายและกระบวนการที่มีความล่าช้าทำให้เกิดอุปสรรคในการพัฒนาประเทศ** ทั้งนี้ การปรับปรุงกฎหมาย การจัดระเบียบกฎหมายให้อยู่ในแหล่งเดียวกัน และการเผยแพร่ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการเป็นอย่างมาก ส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐยังคงเป็นไปอย่างล่าช้า และ (4) **การบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง** หน่วยงานภาครัฐยังขาดการบูรณาการร่วมกันทั้งในส่วนของการร่วมวางแผน การแก้ไขปัญหา ตลอดจนการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากหน่วยงานยังคงยึดติดกับภารกิจหน้าที่ของตนเอง จึงอาจยังไม่ได้มีการบูรณาการกันอย่างครอบคลุมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกันในประเด็นต่าง ๆ

การดำเนินการในระยะต่อไปก่อนแผนการปฏิรูปประเทศจะสิ้นสุดลง หน่วยงานรับผิดชอบหลัก หน่วยงานร่วมดำเนินการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องให้ความสำคัญในการดำเนินงาน/โครงการที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายอันพึงประสงค์ของการปฏิรูปประเทศ โดยให้มีการประสานและบูรณาการร่วมกันอย่างใกล้ชิด เพื่อเร่งรัดขับเคลื่อนการดำเนินการให้เกิดผลตามเป้าหมายอันพึงประสงค์อย่างแท้จริง โดยใช้ประโยชน์แผนขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ในการกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ให้การดำเนินเป็นไปอย่างต่อเนื่อง สามารถแก้ไขปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดได้อย่างไม่ล่าช้า รวมทั้งให้ความสำคัญในประเด็นปฏิรูปที่มีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมายอันพึงประสงค์ และกิจกรรม Big Rock ที่มีความล่าช้า มาวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาเพื่อเร่งรัด กำกับ และติดตามการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด ผ่านกลไกเครือข่ายของสำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (สำนักงาน ป.ย.ป.) และสำนักงานฯ ในฐานะสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ เพื่อกำหนดแนวทาง วิธิดำเนินงานที่เหมาะสมและเป็นไปได้ ให้มีมาตรการเป็นการเฉพาะเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศไปสู่การดำเนินการให้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าประสงค์ที่มุ่งหวังไว้ภายในกรอบระยะเวลาของแผนการปฏิรูปประเทศได้ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฯ